

El IV Congrés de Competències Digitals clou amb un Decàleg per superar les bretxes digitals que creen desigualtat social

- » El document apunta cap als reptes conjunts que s'han d'afrontar, com la irrupció de la Intel·ligència Artificial o l'ús de la tecnologia en els àmbits educatius
- » Durant el congrés, ha tingut lloc la presentació de l'«Estudi sobre benestar digital», que posa el focus en la inclusió i el foment del pensament crític davant de qualsevol matèria tecnològica

Foto: Claire Somerville; Lilibiana Arroyo; Àngels Fitó; Elisabet Golobardes; i Sara Díaz Roig.

El Congrés de Competències Digitals, organitzat per l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, la Universitat Oberta de Catalunya i la Universitat Ramon Llull – Blanquerna, i amb el suport d'Eurecat, s'ha consolidat amb una quarta edició, que va reunir ahir més de 500 participants al Cibernàrium i que va tancar amb un decàleg que recull els preceptes per erradicar les bretxes digitals que creen desigualtat social.

Enguany, el congrés s'ha organitzat sota el títol "Autonomia digital al llarg de la vida" i ha posat l'accent en la necessitat que tothom adopti les eines i els coneixements per poder viure i treballar de manera autònoma en una societat que cada vegada demanda més una ciutadania formada amb coneixements tecnològics. La jornada ha tractat la qüestió digital i tecnològica en àmbits molt diversos, des de la salut, i la salut mental, a l'edatisme, la infància i l'adolescència o diversos sectors professionals, com els dels videojocs o el de la robòtica, entre d'altres.

El congrés ha comptat amb prop d'una vintena de ponents, amb una important presència de dones (més del 70%) en un sector on encara predomina la taxa d'homes en ocupacions i perfils digitals.

El punts del Decàleg acordat fan al·lusió a aspectes com augmentar la presència femenina en els sectors tecnològics o ajudar el jovent a gestionar la tecnologia, entre d'altres.

Aquests són els deu punts del document:

EQUITAT DIGITAL

1. Perseguir la igualtat entre les persones per aconseguir l'equitat digital.
2. Augmentar el nombre de dones i de joves en el sector STEAM (Ciència, Tecnologia, Enginyeries i Matemàtiques)
3. Multiplicar la formació TIC per a les dones.

BRETXA DIGITAL

4. Acceptar que la bretxa digital afecta a tothom i voluntat de superar-la amb optimisme.
5. Desenvolupar eines pensades des del disseny per als col·lectius més vulnerables.

INFANTS I JOVES

6. Durant la infància, connectar-se més entre les persones i menys a les pantalles.
7. Sostenibilitat digital: ajudar el jovent a gestionar la tecnologia.

TIC I SALUT

8. Formar en competències digitals als professionals de la salut.
9. Facilitar l'educació digital també per als pacients, amb especial mirada cap als més vulnerables.
10. Adoptar la telemedicina no com a obligació sinó per les seves aportacions i beneficis.

Durant el Congrés, també s'ha presentat l'[*Estudi sobre benestar digital*](#), que posa el focus en la inclusió i el foment del pensament crític davant de qualsevol matèria tecnològica. Aquest document, coordinat per l'associació paneuropea All Digital, que representa les organitzacions membres d'arreu d'Europa que treballen amb 25.000 centres de competència digital, analitza el benestar digital, que impregna les interaccions de les persones mitjançant eines digitals, i inclou, entre d'altres, les contribucions que ha fet la Secretaria de Polítiques Digitals de la Generalitat de Catalunya, des del punt de vista dels drets i responsabilitats digitals vinculats a la [*Carta catalana per als drets i les responsabilitats digitals*](#) que impulsa el Govern català.

En aquest sentit, l'estudi posa l'accent en la necessitat d'entendre el benestar digital, és a dir, l'estat de salut física i mental d'una persona en relació amb l'ús de la tecnologia i els dispositius

digitals, com un dret a garantir per a tothom i al llarg de tota la vida, Així, l'informe conclou que el benestar digital cal treballar-lo de forma transversal a totes les interaccions digitals i en tots els àmbits, des de l'educació i la salut, al món laboral, la formació i el lleure.

Xarxa global i local per a uns 'drets humans digitals'

Convidada a l'acte, **Claire Somerville**, com a experta en estudis de gènere de la Geneva Graduate Institute, ha subratllat "la necessitat de treballar de manera transnacional per combatre i eliminar els assetjaments digitals amb mesures de protecció per a tothom, i especialment per a dones i nenes, i tenint en compte els factors multisectorials que generen desigualtat". Per això, - ha indicat Somerville- "cal un pensament global i local coordinat per assegurar-ne els drets humans digitals".

Per la seva part, **Sara Díaz Roig**, directora executiva de Barcelona Activa, ha afirmat que "el risc d'esdevenir digitalment obsolets és generalitzat, i no només qüestió d'edat, gènere o condició social, tot i que aquests factors alteren molt més l'accés i el coneixement a les tecnologies". "Així -ha continuat- és primordial que des de les administracions públiques treballem per l'impacte de la digitalització en el nostre dia a dia professional i quotidià, posant-nos com a repte la millora constant de les competències digitals de la ciutadania i afavorint l'autonomia i la lògica digital".

En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona, a través de Barcelona Activa, té disponible, una àmplia oferta formativa digital adreçada a tota la ciutadania (de diferents nivells i especialització), i un test de competències digitals que permet fer un autodiagnòstic del perfil competencial digital d'una persona i recomanar un itinerari formatiu per avançar en l'assoliment de coneixements digitals. El test ja l'han fet més de 7.000 persones des que es va llançar fa poc més d'un any.

Liliana Arroyo Moliner, directora general de Societat Digital de la Generalitat de Catalunya, ha destacat durant la seva intervenció en la presentació de *l'Estudi sobre benestar digital* que "inclusió i benestar digital van de la mà: actualment les persones en situacions de vulnerabilitat estan més exposades als riscos digitals que persones amb capacitat d'utilitzar la tecnologia amb sentit crític. Per tal de revertir-ho, hem d'incorporar el benestar digital en tant que dret digital a garantir des de les accions de capacitat i formació". Abans, en la benvinguda institucional del congrés, Arroyo ha volgut posar en valor l'**ACTIC**, l'acreditació de competències en TIC que impulsa el Govern a través de la Secretaria de Polítiques Digitals: "L'ACTIC celebra enguany els 15 anys d'existència consolidada com a acreditació davant de qualsevol empresa o administració de la competència digital i, per tant, com a eina per facilitar l'obtenció d'una feina, la promoció professional, l'accés a eines d'aprenentatge virtual o l'obtenció d'una certificació professional", ha afirmat.

Àngels Fitó, rectora de la UOC ha emfasitzat que "la UOC, des de la seva creació fa gairebé trenta anys, ha format més de 100.000 ciutadans i ciutadanes en competències digitals perquè esdevinguin autònoms digitals a través d'una assignatura específica que ha anat evolucionant al llarg dels anys. A més, la Universitat ha participat en la definició i l'actualització de l'acreditació

catalana ACTIC i està donant l'equivalència d'aquesta acreditació al seu estudiantat en els graus i en els cicles formatius de l'FP online de la UOC. També hem desenvolupat projectes de recerca i transferència d'aquest àmbit de coneixement."

Elisabet Golobardes i Ribé, vicerectora de la Universitat Ramon Llull - Blanquerna, ha remarcat la importància de l'existència d'iniciatives públic-privades en l'àmbit de les competències digitals de la ciutadania des d'una mirada 360 i al llarg de la vida i amb una especial atenció per aquelles activitats que fomenten l'equitat, la inclusió i el benestar digital. Per altra banda, ha manifestat la rellevància de l'acte en un moment on les tecnologies digitals de la mà de la intel·ligència artificial són de rabiosa actualitat pel que fa al seu tractament ètic i, sobretot, per la sensibilització, acompanyament i formació continuada. A la Universitat Ramon Llull - Blanquerna seguirem apostant per aquesta mena d'iniciatives que permeten connectar, compartir i fer emergir el talent de les organitzacions i posen les tecnologies (digitals) al servei de les persones.

Exposició de projectes per a la igualtat

Per reflectir les diferents realitats on s'està abordant les bretxes digitals, el congrés ha estat acompanyat d'una exposició de projectes, entre ells, *Bleta, la tauleta per a persones grans*, de Beta; *Tecnolpedagogia transfronterera i competències digitals a través d'experiències STEAM*, de Binomi; *Programa Treball, Talent i Tecnologia*, de la Diputació de Barcelona; *Programa Informàtica i Comunicació per la Gent Gran*, de la Fundació Politècnica de Catalunya; o el *Radar d'algoritmes d'IA i processos de decisió automatitzada per a l'accés als drets socials a Catalunya – m4Social*, de la Taula d'entitats del Tercer Sector de Catalunya.

Dins del marc del congrés, aquesta setmana també s'han dut a terme sessions pràctiques i tallers. Per exemple els de la Fundació GoodJob, destinats a capacitar i entrenar persones amb discapacitat i altres col·lectius en risc d'exclusió social; el projecte europeu RESCCUE (REcover Spaces for traumatized Children in CommUnity sEettings) per empoderar digitalment i emocionalment tant joves com professionals de l'educació i les famílies; la sessió contra la desinformació i eines digitals per prevenir casos *fake*, de la mà de Learn to Check; o el rol de les persones educadores del projecte TIC TAC, Casal d'Infants.

Alguns dels participants al congrés amb aportacions per la igualtat han estat: l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, l'Ajuntament de Mataró, el Consell Comarcal Alt Urgell, la Comunalitat de Vic, el Consorci de l'Educació de Barcelona, la Fundació Mobile World Capital, a través del seu laboratori d'innovació social, la Fundació Bofill; la Fundació Sargim, Digitalitza't Blocs Florida; l'entitat Rompiendo la Brecha; la consultora Eurofirms Foundation, Factoria F5, la *Fundación VASS*, la Fundació TIC Salut Social, l'Hospital del Mar de Barcelona, EAP Vic, el Consorci Sanitari de Terrassa, o Centres de Formació d'Adults (CFA) com el Segrià, El Clot, Palau de Mar, i Vila-Seca.